

Lidia Groeger

PREFERENCJE ZWIĄZANE Z MIEJSCEM ZAMIESZKANIA NA PRZYKŁADZIE BIELSKA PODLASKIEGO

Artykuł zawiera wyniki przeprowadzonych w Bielsku Podlaskim badań sondażowych na temat preferencji ludności dotyczących lokalizacji mieszkania. Zmierza do określenia uwarunkowań decydujących o zróżnicowanych oczekiwaniach ludności związanych z miejscem zamieszkania.

1. UWAGI WSTĘPNE

Poziom i sposób zaspokajania potrzeb społecznych jest zagadnieniem często rozważanym w geografii społeczno-ekonomicznej. Wspólną cechą badań geograficznych jest dążenie do określenia i wyjaśnienia przestrzennego zróżnicowania preferencji w zakresie określonych potrzeb społecznych.

Jedną z podstawowych potrzeb człowieka jest znalezienie i zajęcie takiego miejsca w przestrzeni np. miasta, aby w możliwie optymalny sposób zostały spełnione jego oczekiwania. Zróżnicowane oddziaływanie bodźców naturalnych, społecznych i kulturowych może powodować różnorodność preferencji ludności związanych z miejscem zamieszkania.

Celem prezentowanych badań było określenie elementów zagospodarowania miejsca zamieszkania istotnych dla mieszkańców Bielska Podlaskiego i zbadanie ewentualnego zróżnicowania znaczenia tych elementów, ze wskazaniem cech demograficzno-społecznych i ekonomicznych ludzi wpływających na różnicowanie się potrzeb związanych z miejscem zamieszkania.

Sondażowe badania zostały przeprowadzone w ramach praktyk studenckich III roku geografii w lipcu 1999 r. na obszarze Bielska Podlaskiego – jednego z najstarszych miast Podlasia, które nazwę swą wywodzi od dawnego określenia topieliska zwanego „bielsko” lub „biele”. Przydomek „Podlaski” otrzymało na początku XX w. Obecnie zajmuje powierzchnię 2688 ha, na której zamieszkuje 27,4 tys. osób.

Wskaźniki obrazujące warunki mieszkaniowe ludności Bielska Podlaskiego wskazują na lepszą sytuację Bielska w zakresie powierzchni użytkowej

mieszkań na 1 osobę oraz liczby osób na izbę w porównaniu z odpowiednimi wartościami dla miast byłego województwa białostockiego i miast Polski.

Pośrednio o warunkach mieszkaniowych świadczy udział ludności korzystającej z sieciowej infrastruktury komunalnej. Z sieci wodociągowej korzysta prawie 80% mieszkańców. Jednocześnie zużycie wody jest o połowę mniejsze od średniej krajowej. Wynika to zapewne ze specyficznego położenia miasta na podmokłych terenach, co umożliwia mieszkańcom wykorzystywanie również wody z przydomowych płytkich studni. Wyposażenie miasta w sieć kanalizacyjną jest dużo lepsze niż średnio w województwie.

Wskaźniki zużycia energii elektrycznej na 1 mieszkańca oraz liczba telefonów na 1000 mieszkańców, często wykorzystywane jako mierniki poziomu życia (np. Michalski, Witczak 1996), plasują Bielsk Podlaski na poziomie średniej dla miast Polski, mimo że samo województwo białostockie w zbiorczej ocenie poziomu życia zostało sklasyfikowane na przedostatniej pozycji w kraju (Michalski, Witczak 1996).

Tabela 1

Warunki mieszkaniowe w Bielsku Podlaskim na tle danych dla Polski i województwa białostockiego w 1995 r.

Wskaźniki	Bielsk Podlaski	Województwo Białostockie (śr. dla miast)	Polska (miasta)
Powierzchnia użytkowa mieszkań w m ² na 1 osobę	18,9	18,1	18,1
Liczba osób na 1 mieszkanie	3,13	3,06	3,05
Liczba osób na 1 izbę	0,79	0,84	0,91
% ludności korzystającej z sieci wodociągowej	79,4	89,3	
Zużycie wody z wodociągów w gosp. domowych na 1 mieszkańca w m ³	33,0	45,8	60,7
% ludności korzystającej z sieci kanalizacyjnej	81,9	74,2	
Zużycie energii elektrycznej na 1 mieszkańca w kWh	593,9	493,3	595
Ilość telefonów na 1000 mieszkańców	126,8	243,0	129,8

Źródło: *Rocznik statystyczny województwa białostockiego, 1996, Rocznik statystyczny Polski, 1996.*

Stosunkowo dobra sytuacja w zakresie warunków mieszkaniowych ludności Bielska Podlaskiego w stosunku do danych dla województwa białostockiego i Polski nie jest związana ze zwiększonym ruchem budowlanym, gdyż w latach 90 liczba nowych mieszkań systematycznie spadała. Nie jest

także wynikiem zwiększonego odpływu ludności do większych miast (ok. 1% w skali roku), ponieważ napływ ludności ze wsi do Bielska Podlaskiego jest równie duży, a saldo migracji osiągnęło w 1995 r. poziom 10 osób.

Wyjaśnieniem tej sytuacji może być szczególnie rodzaj indywidualnego budownictwa mieszkaniowego, rozwiniętego na dużą skalę w tym rejonie kraju. Polega ono na wykorzystaniu starych budowanych z drewnianych bali domów z podlaskich wsi. Na miejskich działkach, gdzie stał murowany parterowy dom, na pierwszym piętrze składany jest od nowa przeniesiony ze wsi drewniany budynek. Następnie cała elewacja wykańczana jest nowoczesnymi materiałami, tj. seidingiem, tynkiem akrylowym lub klinkierem. I mimo że nie są to zupełnie nowe budynki, a tylko po tzw. remoncie – wyraźnie poprawiają sytuację w zakresie powierzchni mieszkalnej w Bielsku Podlaskim.

Również otoczenie budynków mieszkalnych, wyjątkowo zadbane, z przyciężoną trawą i małą architekturą ogrodową w postaci mostków, sadzawek i oryginalnych kwietników, stwarza wrażenie wyjątkowo czystego i zadbanego miejsca, wyraźnie odbiegającego od stereotypów na temat miast Polski wschodniej.

2. METODA OCENY PREFERENCJI ZWIĄZANYCH Z MIEJSCEM ZAMIESZKANIA

W celu zbadania preferencji związanych z miejscem zamieszkania ludności Bielska Podlaskiego posłużono się ankietą. Aby uwzględnić preferencje zarówno mężczyzn, jak i kobiet we wszystkich grupach wiekowych, założono na wstępie badania podział respondentów na 5 grup wiekowych, w których udział mężczyzn i kobiet był zbliżony. W rezultacie przeprowadzono 250 wywiadów kwestionariuszowych z pełnoletnimi mieszkańcami miasta. Ankieta zawierała 17 pytań. Znaczenie poszczególnych elementów zagospodarowania miejsca zamieszkania respondenci oceniali w skali 0–5 pkt., gdzie 0 oznaczało brak potrzeby lokalizacji, zaś kolejne punkty do 5 natężenie potrzeby lokalizacji danego elementu zagospodarowania w miejscu zamieszkania.

3. ZNACZENIE MIEJSCA ZAMIESZKANIA

Ankieta zawierała pytanie – czy dana osoba zastanawiała się nad cechami, jakie powinno posiadać miejsce zamieszkania. Powyższe pytanie umożliwiło określenie stopnia zainteresowania wśród mieszkańców tym tematem oraz wyeliminowanie nieprzemyślanych odpowiedzi mogących wpłynąć na ocenę

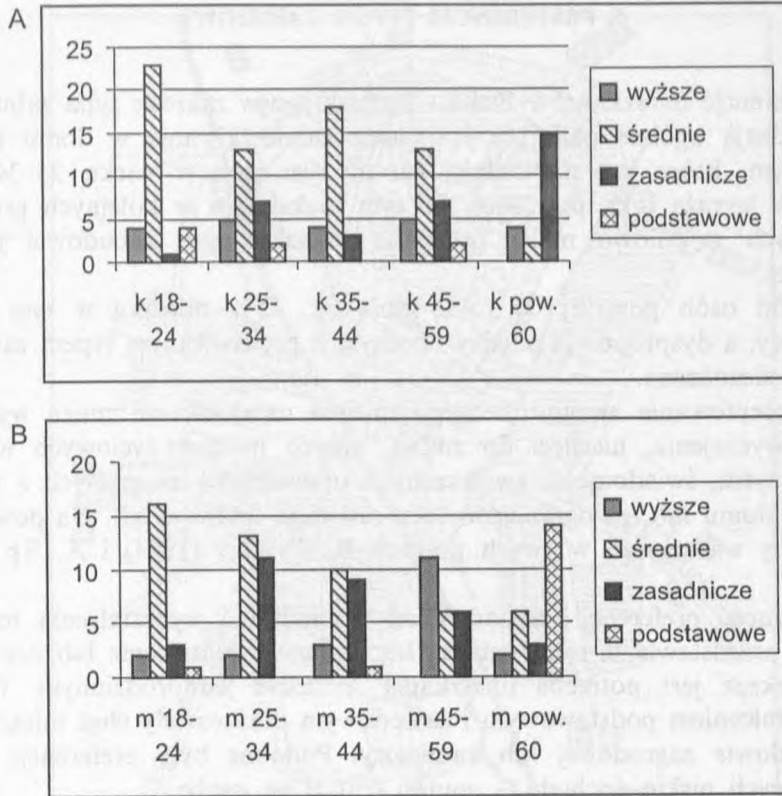
elementów zagospodarowania przestrzeni miasta w przyszłym miejscu zamieszkania. Wśród ankietowanych ponad 75% zastanawiało się nad tym problemem. Przy czym częściej deklarowali zainteresowanie mężczyźni niż kobiety. W zależności od wieku wystąpiło również zróżnicowanie potrzeb. Cechy miejsca zamieszkania były istotne dla kobiet w wieku 18–34 lata, a dla mężczyzn – po 25 roku życia. W wieku 35–44 lat mężczyźni i kobiety poświęcali temu problemowi mniej uwagi. Prawdopodobnie w wyniku skupienia się na bardziej dla nich istotnych problemach w tym okresie, jak np. wychowywanie dzieci. Ponowne zainteresowanie narastało w wieku 45–59 lat. Respondenci deklarowali również zamiar zmiany miejsca zamieszkania. W przypadku kobiet chęć zmiany miejsca zamieszkania była bardzo wysoka w wieku 18–24 lata, a dla mężczyzn w wieku 25–34 lata. Wraz z wiekiem malała ona zarówno dla mężczyzn, jak i kobiet. Z rozkładu wynika, że zamiar zmiany miejsca zamieszkania jest bezpośrednio związany z założeniem rodziny. I choć w różnych okresach życia respondenci zastanawiali się nad cechami optymalnego miejsca zamieszkania, to chęć zmiany miejsca zamieszkania z wiekiem radykalnie malała, prawdopodobnie na skutek osiągnięcia stabilizacji, zajęcia optymalnego dla siebie miejsca zamieszkania, a w wieku emerytalnym ograniczonych możliwości finansowych oraz silnego przywiązania emocjonalnego do obecnego miejsca zamieszkania (Synak 1983, Speare 1970).

4. WYKSZTAŁCENIE I DOCHODY RESPONDENTÓW

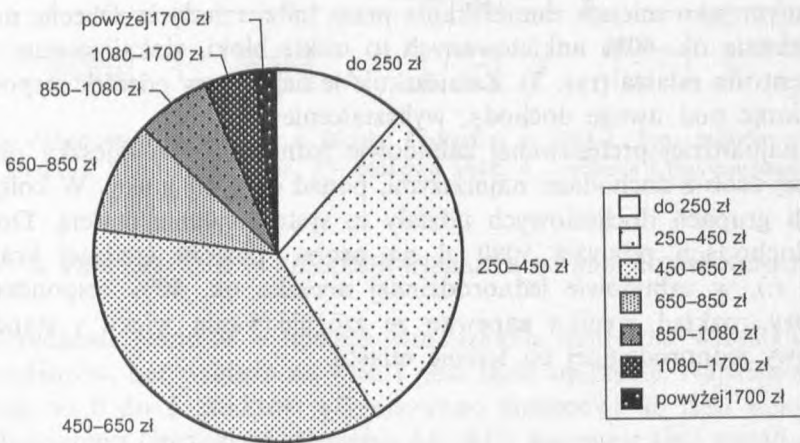
H. J. Gans (1968), socjolog i urbanista amerykański, na podstawie swych badań w latach 60. w USA udowodnił tezę wpływu wykształcenia i dochodów na preferencje mieszkaniowe. Wpływ ten zaznaczył się również w Bielsku Podlaskim. Przedstawienie w tym miejscu wykształcenia respondentów według płci i wieku (rys. 1) oraz dochodów (rys. 2) będzie pomocne przy dalszej analizie ich wpływu na zróżnicowanie preferencji względem otoczenia miejsca zamieszkania.

Wykształcenie podstawowe wśród respondentów miało najwięcej mężczyzn w wieku powyżej 60 roku życia. Największą grupę stanowiły osoby z wykształceniem średnim, natomiast najmniej liczna była grupa respondentów z wykształceniem wyższym. W obu powyższych grupach zaznaczyła się wyraźna przewaga kobiet.

Wśród respondentów najwyższe dochody osiągały osoby z wykształceniem średnim (rys. 2), ale także widoczna była tendencja wzrostu dochodów wraz ze wzrostem wykształcenia osób ankietowanych.

Rys. 1. Struktura wykształcenia według wieku ankietowanych mieszkańców Bielska Podlaskiego. A – kobiety, B – mężczyźni

Rys. 2. Struktura dochodów na 1 osobę w gospodarstwach domowych ankietowanych mieszkańców Bielska Podlaskiego

5. PREFERENCJE TYPÓW ZABUDOWY

Preferencje mieszkańców Bielska Podlaskiego w zakresie typu zabudowy potwierdzają ogólnie panujące pragnienie zamieszkiwania w domu jednorodzinnym, które jest najbardziej istotne dla osób w wieku 25–34 lata (aż 95% wyraża taką potrzebę). Po tym maksimum w kolejnych grupach wiekowych stopniowo maleje potrzeba mieszkania w zabudowie jednorodzinnej.

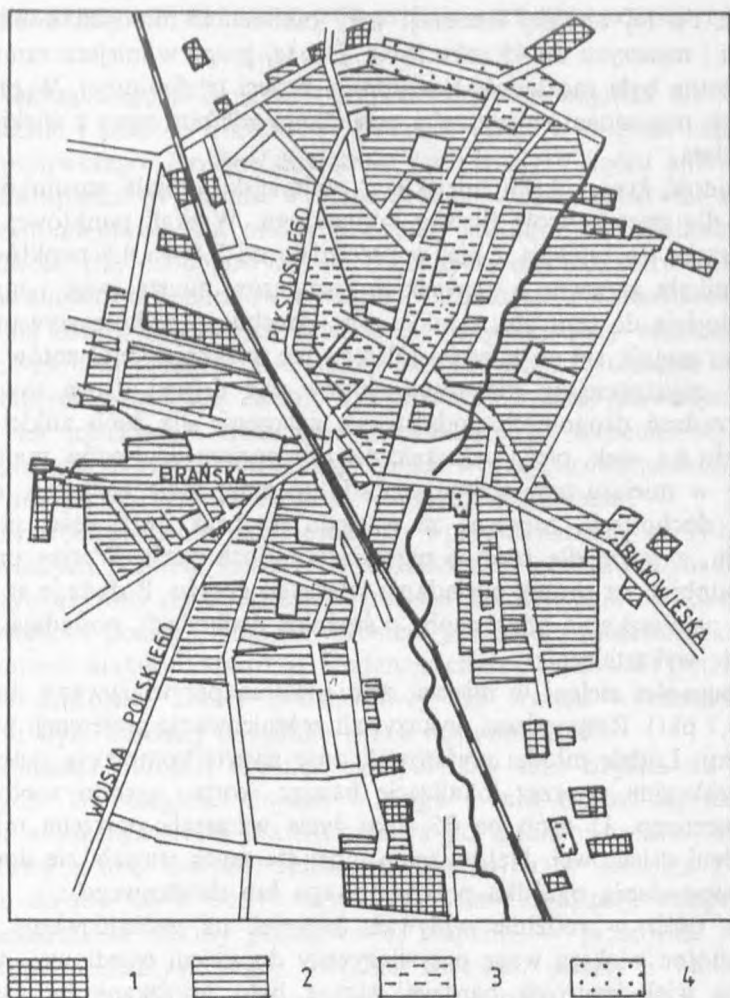
Wśród osób powyżej 60 roku życia ok. 35% mieszka w tym typie zabudowy, a dysproporcja między obecnym a preferowanym typem zabudowy jest nieznaczna.

Zaakceptowanie swego obecnego miejsca zamieszkania może wynikać z przyzwyczajenia, niechęci do zmian, innych potrzeb życiowych w tym okresie życia, świadomości zwiększonych obowiązków związanych z utrzymaniem domu lub też ograniczonych możliwości finansowych. Na powyższe przyczyny wskazywali w swych pracach B. Synak (1983) i A. Spence (1970).

Zależność preferencji zabudowy od dochodów i wykształcenia respondentów przedstawia te same relacje. Im wyższe wykształcenie lub dochody, tym większa jest potrzeba mieszkania w domu jednorodzinnym. Osoby z wykształceniem podstawowym i zawodowym deklarowały chęć mieszkania w zabudowie zagrodowej lub kamienicy. Podobne były preferencje osób osiągających niskie dochody – poniżej 650 zł na osobę.

Ludzie młodzi ze średnim wykształceniem widzieli potrzebę zamieszkania w wieżowcach, mimo że w Bielsku Podlaskim ten typ zabudowy nie występuje. Świadczy to o utożsamianiu wysokiej zabudowy z wielkim miastem, pożądanym jako miejsce zamieszkania przez ludzi młodych. Obecne miejsce zamieszkania ok. 60% ankietowanych to niskie bloki, zlokalizowane w samym centrum miasta (rys. 3). Zamieszkuje je największy odsetek respondentów, biorąc pod uwagę dochody, wykształcenie lub wiek.

W najbardziej preferowanej zabudowie jednorodzinnej mieszka obecnie najwięcej osób z dochodami najniższymi, ponad 45% tej grupy. W kolejnych czterech grupach dochodowych udziały te systematycznie maleją. Dopiero przy dochodach powyżej 1080 zł na osobę (poziom średniej krajowej z 1998 r.), w zabudowie jednorodzinnej mieszka ok. 40% respondentów. Powyższy rozkład wynika zapewne ze zróżnicowania wieku i standardu zabudowy jednorodzinnej na terenie miasta.

Rys. 3. Zabudowa mieszkaniowa w Bielsku Podlaskim w 1999 r. Typy zabudowy: 1 – zagrodowa, 2 – jednorodzinna, 3 – blokowa niska, 4 – willowa i rezydencjonalna

6. PREFERENCJE W ZAKRESIE INFRASTRUKTURY KOMUNALNEJ

Urządzenia sieciowe w miejscu zamieszkania miały dla wszystkich grup respondentów, bez względu na wiek i płeć, duże znaczenie. Największą wagę w skali od 0 do 5 punktów przypisywano dostępowi do sieci elektrycznej i wodociągowej (średnio na poziomie 4,8 pkt.), następnie sieci kanalizacyjnej, ciepłowniczej i telefonicznej. Najmniej pożądana w miejscu zamieszkania była sieć gazowa, postrzegana przez respondentów jako mało bezpieczna.

Wyjątkiem od tej ogólnej tendencji były preferencje młodych kobiet do 25 roku życia i mężczyzn do 45 roku życia. Dla tej grupy w miejscu zamieszkania bardzo istotna była możliwość korzystania z sieci telefonicznej. W przypadku pozostałych respondentów potrzeba posiadania telefonu wraz z wiekiem stopniowo malała.

Dostępność komunikacji miejskiej i podmiejskiej miała stosunkowo małe znaczenie dla mieszkańców Bielska Podlaskiego. W skali punktowej deklarowano potrzebę korzystania z niej w przedziale od 2,5 do 4,8 punktów. Niska ocena wynikała zapewne z niewielkich rozmiarów miasta, więc i możliwości pieszego dojścia do centrum, a także z powszechnego wykorzystywania rowerów do poruszania się po mieście. Dlatego też w zakresie elementów komunikacyjnych najistotniejszy dla respondentów był dojazd drogą utwardzoną. Wśród urządzeń drogowych podstawowe znaczenie dla osób ankietowanych bez względu na wiek, płeć, wykształcenie czy poziom dochodów mają oświetlone ulice w miejscu zamieszkania. Parkingi mają małe znaczenie dla osób o niskich dochodach, zapewne ze względu na brak możliwości posiadania samochodu, a także dla osób o najwyższych dochodach. W tym przypadku prawdopodobnie na skutek posiadania własnego garażu. Pożądane są parkingi w miejscu zamieszkania przez osoby o średnich dochodach, posiadające wyższe lub średnie wykształcenie.

Do obecności zieleni w miejscu zamieszkania przywiązywano dużą wagę (średnio 4,7 pkt). Respondenci wykazywali zróżnicowanie preferencji w zakresie form zieleni. Ludzie młodzi preferowali duże zwarte kompleksy zieleni, które byłyby atrakcyjne poprzez lokalizację basenu, kortu, ogrodu zoologicznego lub botanicznego. U osób po 35 roku życia wzrastała potrzeba mieszkania wśród zieleni osiedlowej. Natomiast u ludzi starszych stawała się dominująca potrzeba posiadania ogródka przydomowego lub działkowego.

Liczba osób w rodzinie wpływała również na zróżnicowanie potrzeb. Osoby samotne większą wagę przywiązywały do zieleni osiedlowej, natomiast dla rodzin wielodzietnych bardziej istotne było mieszkanie w sąsiedztwie dużych kompleksów zieleni.

Również dochody uzyskiwane przez respondentów różnicowały preferencje w zakresie zagospodarowania zielenią miejsca zamieszkania. Osoby o najwyższych dochodach przywiązywały dużą wagę do lokalizacji zieleni w miejscu zamieszkania, tak jak i grupy o niższych dochodach, lecz nie widziały istotnej potrzeby mieszkania w otoczeniu innych form zieleni, tj. parku, ogródka działkowego, kompleksów zieleni z urządzeniami sportowymi lub rekreacyjnymi. Zapewne to odstępstwo od powszechnych preferencji wynika z większych możliwości sfinansowania dalszych przejazdów i jednocześnie chęci odseparowania się od ogólnodostępnych terenów zieleni oraz potrzeby zachowania spokoju w miejscu zamieszkania. Osoby o najwyższych dochodach mieszkają przeważnie w domach jednorodzinnych, gdzie bezpośrednie otoczenie budynku dostosowały do swoich potrzeb i rzadko korzystają z terenów poza swoją posesją.

7. PREFERENCJE W ZAKRESIE INFRASTRUKTURY SPOŁECZNEJ I USŁUG

Największą wagę przypisywali respondenci, bez względu na wiek, płeć, wykształcenie i poziom dochodów, zlokalizowaniu w miejscu zamieszkania sklepu spożywczego. Kolejne miejsce w preferencjach ogółu ankietowanych zajmowała apteka. Wystąpiło wyraźne zróżnicowanie oczekiwań zależne od wieku respondentów. Dla młodych kobiet istotna była lokalizacja żłobka i przedszkola, dla osób powyżej 45 roku życia ośrodka zdrowia.

W zależności od dochodów wystąpiło nieznaczne zróżnicowanie preferencji. Jedynie osoby o wyższych dochodach przywiązywały większą wagę do lokalizacji żłobka, przedszkola i szkoły podstawowej. Natomiast w stosunku do pozostałych grup mniej istotny był ośrodek zdrowia, prawdopodobnie ze względu na możliwości finansowe pozwalające na leczenie w prywatnej służbie zdrowia. Również lokalizacja banku w miejscu zamieszkania nie jest jedną z pierwszych potrzeb ludzi o wysokich dochodach.

Poziom wykształcenia ankietowanych wpływał bardziej na różnicowanie się omawianych potrzeb. Osoby z wykształceniem podstawowym największą wagę przywiązywały do obecności w miejscu zamieszkania ośrodka zdrowia, apteki, żłobka i poczty. Wraz ze wzrostem poziomu wykształcenia znaczenie tych placówek malało. Odwrotna tendencja charakteryzowała potrzebę obecności przedszkola i szkoły podstawowej. Im wyższe wykształcenie, tym objekty te były bardziej pożądane przez respondentów.

Respondenci określili również akceptowany czas dojazdu do placówek usługowych. W odległości dojazdu w ciągu 5 min znalazł się żłobek. Potrzeba ta w rzeczywistości jest niemożliwa do zrealizowania ze względu na mało liczną grupę małych dzieci mieszkających w Bielsku Podlaskim. W czasie dojazdu od 5 do 10 min oczekiwano lokalizacji sklepu spożywczego, przedszkola, szkoły podstawowej i apteki. W przedziale 10–15 min sklepu ogólnoprzemysłowego, ośrodka zdrowia, poczty i banku. Sklep chemiczny mógłby być wg respondentów położony najdalej – średni czas dojazdu 17 min.

8. PREFERENCJE W ZAKRESIE INNYCH ELEMENTÓW ZWIĄZANYCH Z ZAGOSPODAROWANIEM MIEJSCA ZAMIESZKANIA

Do pozostałych elementów wpływających na ocenę miejsca zamieszkania zostały zaliczone: lokalizacja posterunku policji, zabudowane sąsiedztwo budynkami mieszkalnymi, zamieszkiwanie w sąsiedztwie osób o zbliżonym statusie materialnym, odseparowanie od źródeł hałasu, położenie mieszkania w dużej odległości od zakładów przemysłowych, urozmaiczone ukształtowanie i suchość terenu oraz zamieszkiwanie blisko obecnego miejsca zamieszkania.

Z powyższych elementów dla wszystkich grup ludności bez względu na wiek, płeć, wykształcenie i poziom dochodów istotna była lokalizacja miejsca zamieszkania w niedużej odległości od posterunku policji. Świadczy to o wysokiej potrzebie poczucia bezpieczeństwa wśród mieszkańców Bielska Podlaskiego. Przy czym warunki zabudowanego sąsiedztwa i zbliżonego statusu materialnego sąsiadów nie są generalnie postrzegane jako istotne w miejscu zamieszkania.

Wysoko była również oceniana potrzeba odseparowania od źródeł hałasu i mieszkania w dużej odległości od zakładów przemysłowych. Potrzeba ciszy narastała u respondentów wraz z wiekiem i wzrostem dochodów. Mieszkanie z dala od zakładów przemysłowych było bardzo istotne dla ludzi młodych o dużych dochodach, natomiast najmniej ważne było dla osób starszych powyżej 60 roku życia. Wśród tej grupy 50% respondentów przypisywało najwyższą pięciopunktową wagę do mieszkania blisko obecnego miejsca zamieszkania. Potrzeba ta narastała z wiekiem osób ankietowanych.

Pozostałe elementy, tj. ukształtowanie i suchość terenu były dostrzegane, lecz mało znaczące dla osób ankietowanych bez względu na reprezentowaną strukturę demograficzno-społeczną.

9. PODSUMOWANIE

Preferencje ludności związane z miejscem zamieszkania nie są stałe i ewoluują wraz z wiekiem, poziomem świadomości i możliwościami finansowymi. Zależą również od wielkości jednostki osadniczej. Formułowanie zatem jednego zespołu cech określających tzw. dobre miejsce zamieszkania dla wszystkich struktur ludności jest nieuzasadnione. Zagadnienie to wymaga dodatkowych badań w różnych rejonach kraju, w miastach o zróżnicowanej wielkości i różnym poziomie rozwoju społeczno-gospodarczego. Umożliwi w przyszłości stworzenie odpowiednich standardów planistycznych dla konkretnych struktur ludności zamieszkujących dany obszar.

Na podstawie powyższej analizy preferencji różnych grup ludności można określić zestaw cech istotnych dla wszystkich struktur mieszkańców Bielska Podlaskiego. Są to: wyposażenie w instalacje techniczne z wyjątkiem sieci gazowej, otoczenie zielenią (bez brania pod uwagę zróżnicowanych form zieleni), lokalizacja sklepu spożywczego, oświetlone ulice i posterunek policji.

Pozostałe elementy zyskują bądź tracą swe znaczenie wraz z wiekiem mieszkańców, poziomem wykształcenia i dochodów, przy czym zaznaczyło się wyraźne skorelowanie rozważanych preferencji w zależności od wykształcenia i dochodów osób ankietowanych.

Z powyższych cech zagospodarowania miejsca zamieszkania wspólnych dla wszystkich badanych struktur mieszkańców Bielska Podlaskiego wynika, że najważniejsza jest potrzeba bezpieczeństwa w miejscu zamieszkania, a zagospodarowanie otoczenia miejsca zamieszkania w postaci infrastruktury technicznej czy form zieleni wydają się oceniane również przez pryzmat ich poziomu bezpieczeństwa.

LITERATURA

- Gans H. J., 1968, *People and Plans. Essays on Urban Problems and Solutions*, Basic Books INC, New York-London.
- Michalski W., Witczak E., 1996, *Przestrzenne i czasowe zróżnicowanie warunków życia ludności w Polsce*, Wyd. CUP, BPR i PTG, Łódź.
- Speare A., 1970, *Home ownership, life cycle and residential mobility*, „Demography”, vol. 7, no. 4.
- Synak B., 1983, *Motywacje i mechanizmy migracji osób starszych ze wsi do miast*, „Więś i rolnictwo”, nr 2.

Lidia Groeger

PREFERENCES OF PLACE OF RESIDENCE – EXAMPLE OF BIELSK PODLASKI

This paper shows results of the questionnaire survey carried out among the inhabitants of Bielsk Podlaski concerning the localisation of preferable dwelling places. Its aim was to determine the factors that influence peoples' feelings regarding their habitation. The paper describes housing conditions in Bielsk Podlaski in comparison with other towns in the former Białystok Voivodship and in Poland, sociodemographic and economic structure of the sample and the method of preference evaluation. It has been shown how the importance of different elements of habitation environment varies with sociodemographic and economic characteristics of the inhabitants of this medium-size town in eastern Poland.

dr Lidia Groeger

Katedra Gospodarki Przestrzennej i Planowania Przestrzennego UŁ